

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Τριμηνιαία Συνδρομὴ προπληρωτέα ἐν Ἑλλάδι: Δραχμαὶ Δύω (2), ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φραγκα χρυσᾷ Δύω (2). — Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται λεπτῶν 15. Αἱ πληρωμαὶ ἐπὶ ἀποδείξει Ἐκδότης καὶ Διευθυντοῦ.

ΛΑΙΚΗ

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

Διατριβῶν ὁ στίχ. λ. 25. Εἰδοποιήσεων ὁ στίχ. λ. 30 διὰ τὴν πρώτην καὶ λ. 15 δι’ ἐκάστην ἐπομένην δημοσίευσιν. Δικαστικῶν μέχρι στίχων 10 Δρ. 5, διὰ πάντα πλεόν στίχον λ. 25. Ἐν πᾶσι προπληρωμῇ ἐνταῦθα.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΠΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α. ΠΥΛΙΟΥΡΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τοῦ Ἐκδότης

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩ. Π. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

Εἶχόν τινες—ὀλίγοι εὐτυχῶς—τὴν εὐγένειαν ἤδη μόνον, ὅτε τοῖς ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ τῆς συνδρομῆς, καὶ δηλώσωσιν ὅτι δὲν θέλουν νὰ εἶναι πλέον Συνδρομηταί. Ἄς ἀναλογισθῆ τις ὅποιος θὰ εὐρίσκατο ζημίαν ὁ Ἐκδότης ἀντὺς ἐπιμοῦντο οἱ πλείστοι καὶ ἄς χαρακτηρίσῃ ἕπειτα τὴν παραπονοῦμεθα ὕστερον ὅτι ἐν Καλαμίαις δὲν ἠδυνήθημεν ἀκόμη ἄποκτησάμεν βιώσιμον ἑφημερίδα!....

ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΑ

Ἐν τῷ ὑπ’ ἀριθμὸν 16 φύλλῳ τῆς «Λαϊκῆς» ἐδημοσιεύσαμεν ἄρθρον, δι’ οὗ ὑπεβάλλομεν τὸ ἐρώτημα ἂν ὁ πᾶν Καλαμῶν κάτοικος δέον νὰ καλεῖται Καλάμιος, Καλαμαῖος ἢ Καλαμάτης. Τὸ αὐτὸ ἐρώτημα, ὡς καὶ ἐν τῷ ἄρθρῳ ἐκεῖνῳ ἐδηλώσαμεν, εἶχομεν ὑπεβάλλει εἰς ἀρμόδιον ἐν Ἀθήναις κριτὴν. Οὗτος ἦτο ὁ εὐρυμαθὴς συμπολίτης κ. Ν. Γ. Πολίτης, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, τὴν δὲ ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματός μας εὐμενῆ καὶ τὸ ζήτημα λύσαν ἀπάντησίν του δημοσιεύομεν κατωτέρω, ἐκφράζομεν δ’ αὐτῷ καὶ τὰς εὐχαριστίας μας, διότι συνετέλεσεν ὅπως ἡ «Λαϊκὴ» καὶ ἐν ἄλλῳ σταδίῳ ὑπηρετήσῃ ἐν μικρῷ τὸν τόπον.

Φίλιτατε,

Ἀποκρινόμενος προθύμως εἰς τὸ ἐρώτημά σου περὶ τοῦ ὀρθοῦ τύπου τοῦ ὀνόματος τοῦ κατοίκου τῶν Καλαμῶν, ἀναγκαῖον κρίνω νὰ παρατηρήσω ὅτι ἐσφαλμένη καὶ ἀτοπος εἶναι ἡ ἀπόρριψις τύπων, μὴ προσαρμοζομένων εἰς γραμματικούς τινες κανόνας περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἐθνικῶν ὀνομάτων. Παμπληθεῖς εἶναι ἐκάστου τῶν κανόνων τούτων αἱ ἐξαιρέσεις, τούτου δ’ ἕνεκα ἀσφαλέςτατος ὁδηγὸς εἶναι ἡ συνήθεια.

Ἡ συνήθεια λοιπὸν καλεῖ γὺν τὸν πο-

λίτην τῶν Καλαμῶν Καλάμιον, ὁ δὲ λαὸς ἐκπαλαι ἔχει σχηματίσῃ τὸ Καλαματιανὸς ἐκ τοῦ Καλαμάτι. Ἀμρότεροι οἱ τύποι εἶναι ὀρθοί, καὶ οὐδεμίαν προτίπταναι χρῆσι μεταβολῆς αὐτῶν εἰς Καλαμαῖος ἢ Καλαμάτης. Τὸ μὲν Καλάμιος ἐσχηματίσθη κατὰ τὰρχαία Ἰωάννης (Μιολεναί, πόλις τῆς Μακεδονίας) Κλαζομίος (Κλαζομεναί, Σουκεῖοι, Σουράκοι). Τὸ δὲ Καλαματιανὸς ἐκ τῆς προσλήψεως τῆς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλώσσῃ συνήθειας καταλήξεως—ιαν—πρὸς ὀρθωσιν τοῦ κατοίκου πόλεως τινος ἢ χώρας (ἴσον Ζαγοριανός, Παριανός, Ἰωαννῆς κλπ.), ἦτο καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλώσσῃ ἦτο ἐν γὰρ αἱ ἴσον Ἀδρανός, Ἀλεξανδρινός, Ἰωνικός, Ἰωνικός, Μυρλαϊνός (Μύρλεια), Συμβριανός (Σύμβρα) κλπ.

Οἱ προτιμῶντες τὸν νεώτερον τύπον Καλαμαῖος ἀντὶ τοῦ βλαβίου, οὗ ἐξενίκησιν ἡ γλῶσσις, ὑπολαμβάνουσιν ἴσως ὅτι εὐρίσκουσι νὰ ἐξοικλιώσῃ τὴν γλῶσσαν διὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς ἕνα γραμματικὸν κανόνα πάντων τῶν τύπων, ἢ τὸ χεῖροστον ζητοῦσι νὰ ἐπιδείξωσιν εὐνοῦν γραμματικὴν σειράν, καταδικάζοντες ὡς ἐσφαλμένον τύπον ἀπολεκτὸν γενόμενον ὑπὸ τῶν πολλῶν. Εἶναι ἀληθές ὅτι τὰ ἔθνη τῶν πόλεων ἢ τόπων, ὧν τὰ ὀνόματα ἔχουσιν ἐν καταλήξεσι—α, —αι, —α, παραλήγουσι δ’ εἰς σύμφωνον, σχηματίζονται συνήθιστα διὰ τῆς καταλήξεως—αιος, ἴσον Κερκυραῖος, Ἀθηναῖος, Θεβαῖος, Λαβιαῖος (Λάβαι), Μυκηναῖος, Σαβαῖος (Σάβη), Κορινθαῖος, Μοθωνιαῖος κλπ. Ἡ ἀκριβέστερον προστίθεται εἰς τὸ ῥιζικὸν φωνῆν αὐτῶν ἢ καταλήξεσι—ιος, ἐκκρουομένου τοῦ ἐπιτακτικοῦ φωνήεντος τῆς διφθόγγου αι. Ἀλλὰ τοῦ κανόνος τούτου πλείστα ὑπάρχουσιν ἐξαιρέσεις: ἐνίστε τὸ ῥιζικὸν φωνῆν κατὰ τὴν πρόσληψιν τῆς καταλήξεως—ιος ἐκκρουεται, καὶ οὕτω σχηματίζεται π. χ. ἀπὸ τῆς πόλεως Μεσσήνης (Μεσσάνα) ἔθνικόν Μεσσήν—ιος καὶ οὐχὶ Μεσσηναῖος· συνήθιστα δὲ τοῦτο παρατηρεῖται ἐν τοῖς ἔχουσιν ῥιζικὸν φωνῆν ο, ἴσον Κορινθ—ιος (Κόρινθος—ς), Νάξ—ιος (Νάξος—ς) κλπ. Τοῦτ’ αὐτὸ συνέβη καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὧν ἀνωτέρω ἐμνήσθημεν· ἀντὶ μόνου τοῦ ἐπιτακτικοῦ φωνήεντος ἐξεκρούσθη ὄλη ἢ διφθόγγος καὶ ἐσχηματίσθησαν ἔθνη

Κλαζομίν—ιος ἀντὶ Κλαζομεναῖος κλπ. Ἀλλ’ αἱ ἐξαιρέσεις δὲν περιορίζονται εἰς τούτας μόνον, συνήθης δ’ εἶναι ἡ πρόσληψις καὶ ἄλλων καταλήξεων πλὴν τῆς—ιος, οἶον—εὐς, —άτης, —ίτης. Αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ πολίτου τῶν Φερῶν ἢ Φερῶν ἢ Φηρῶν εὐρίσκομεν κατὰ πάντα τρόπους ἐσχηματισμένον: ὁ τῶν Θεσσαλικῶν Φερῶν πολίτης ἐλέγετο Φεραῖος, ὁ τῶν ἐν Βοιωτίᾳ Φερῶν, ὁ τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ Φεραῖος, καὶ ὁ τῶν ἐν Μεσσηνίᾳ Φεραῖος ἢ Φεραῖατος. Ἐκείντοι δ’ αἱ τῆς σηκίας Φεραῖ, ὡς φαίνεται βιβλίον, περίπου καὶ αἱ Καλάμαι, παρὰ τὰς εὐλίνας τοῦ Νέστορος, κατὰ Στράβωνα, γουσαι, κατὰ τὸν Πausανίαν, τῆς ἡλικίας (Πηλαγία Μαυρινία) ἢ Πηραῖα (ἢ ὑπολογιζομένης τῆς ἐκτοτε γενομένης ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ προσχώσεως).

Οἱ δὲ προτείνοντες νὰ ὀνομάζεται ὁ πᾶν Καλαμῶν πολίτης Καλαμάτης δύνονται νὰ προσπαγήσωσιν ἰσχυρὸν ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς γνώμης τῶν, ὅτι ἡ καταλήξις—άτης εἶναι συνήθης πρὸς δήλωσιν τοῦ κατοίκου πόλεως, ἢ τὸ ὄνομα ἔχει καταλήξιν—αι, παραλήγει δ’ εἰς φωνῆν, ἴσον Γαθεαῖτης (Γαθεαί), Καρυαῖτης (Καρυαί), Κεγχρεαῖτης (Κεγχρεαί), Ὀρνεαῖτης (Ὀρνεαί), ἢ καὶ εἰς σύμφωνον, ἴσον Πιτανάτης (Πιτανάι)· μάλιστα δ’ οὗ ἐν Μεσσηνίᾳ ἐπεχωρίζον ἢ κατάληξις αὐτῆ, διότι καὶ ἐκ τοῦ Ἰθώμη ἐσχηματίσθη Ἰθωμάτας (θωρικῶς) καὶ ἐκ τοῦ Φαρραῖ Φαραῖατος, καὶ ἐκ τοῦ Θαλάμαι Θαλαμάτης (Στέφανος ὁ Βυζάντιος ἐν λ. Βοῖόν, Θαλάμαι). Θαλαμάται δ’ ἐκαλοῦντο οὐ μόνον οἱ τῶν ἐν Λακωνίᾳ Θαλαμῶν πολῖται, ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν ἐν Μεσσηνίᾳ, διότι ὑπῆρχε καὶ ἐν Μεσσηνίᾳ πόλις Θαλάμαι, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Θεοπόμου παρὰ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ (ἐν λ. Θαλάμαι), τοῦ Ζήνωνος παρὰ Πολυβίῳ (ἰς’ 16,3) καὶ τοῦ Πausανίου Γ’ α’ 4), πλησίον τῶν Φερῶν κειμένη, ἢς ὅμως δὲν ἔχει ὀρισθῆ ἀκριβῶς ἢ θέσις.

Ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ Καλαμάτης παραδοχὴ θὰ ἦτο ὅσον καὶ ἡ τοῦ Καλαμαῖος ἀτοπος, διότι οὐδεμία παρουσιάζεται ἀνάγκη ἀντικαταστάσεως ὀνομάτων ὀρθῶς ἐσχηματισμένων δι’ ἄλλων ἀσυνήθων. Διάφορον θὰ ἦτο τὸ πρᾶγμα, ἂν ἀληθῶς δὲν ἦτο ἀγνωστος εἰς τὴν γλῶσσαν ὁ τύπος οὗτος, ὡς λέγουσιν οἱ προτείνοντες.

Ἀλλὰ τὸ μὲν οἰκογενειακὸν ὄνομα Καλαμάτας οὐδὲν δεκνύει, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι προήλθεν ἐξ ἔθνικου, ὡς οὐδὲ τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα Πάτρας ἐξ ἔθνου ποτὲ τὸν Πατριόν. Τὰ δὲ μανδύλια, αἱ καλαμάταις ἔχουσι τὸ ὄνομα τῆς πύλαις, ἐν ἧ κατασκευάζονται καὶ εὐρὶ τοῦ κατοικοῦ αὐτῆς, διότι συνήθειστον εἶναι νὰ θελοῦνται διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ τόπου τῆς κατασκευῆς ὑφάσματα καὶ ἐνδύματα ἐν τῇ Ἑλληνικῇ καὶ ἐν ἄλλαις γλώσσαις, οἷον φέσι, μουσελίνα, κασιμίρι κλπ. Τὸ δὲ Καλαμάτης, δι' οὗ διακρίνεται ὁ τῷ 1246 γενόμενος αὐθέντης τοῦ Μωρέως Γουλιέλμος Βιλλαρδουίνος δὲν εἶναι ἐπώνυμον, ἀλλὰ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως κατὰ γενικὴν, δηλοῦν τὸν αὐθέντην τῆς Καλαμάτας, ὡς ῥητῶς ὀρίζει τὸ Χρονικὸν τοῦ Μωρέως (Βιβλ. Β' σ. 59—60 ἐκδ. Buchon τοῦ 1841) διὰ τοῦτο καὶ ὁ γράψας τὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Μωροθέου φερόμενον Χρονογράφον, ἐν τῷ περιεργωτάτῳ κεφαλαίῳ ἀπὲρ τοῦ τότε ἐπῆραν οἱ Φράγκοι τὸν Μωρέαν, ἀναφέρει κατὰ γενικὴν τὸ φραγκικὸν ὄνομα τοῦ Γουλιέλμου, λέγων «Γουλιέλμος ὁ ἄντε λαράτας καὶ μετ' ὀλίγον τὸν μισερ μέλιον Καλαμάτας αὐθέντην». Τὸ ὄνομα τοῦ κατοικοῦ τῆς Καλαμάτας καὶ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους δὲν ἦτο Καλαμάτης, ἀλλὰ Καλαματιανός, ἀρξίνεσσι ἐκ τοῦ αὐτοῦ Χρονικοῦ τοῦ

ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Τὸ Ἐμπόριον τῶν Καλαμῶν καὶ ἡ Οἰκονομικὴ Κρίσις», ἐν ὅτι τῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἀληθείας ἀνασκευάζαμεν τὴν ἐσφαλμένην ταύτην πληροφορίαν, ἀποδεικνύοντες ὅτι τὸ Κράτος τῶν Καλαμῶν ἔχει ἐν ἐπιπέδῳ ἰσχυροῦ καὶ τοσαῦτα ζωτικὰ στοιχεῖα, ὥστε νὰ δύναται ν' ἀνθέξῃ εἰς πλείονες τῆς μίσης οἰκονομικῆς κρίσεως, καθ' ἣ διενεργούμενον δι' ἰδίων κεφαλαίων τὸ πλεῖστον καὶ ἔχον προφά αὐτοῦ τὴν Μεσσηνιακὴν πεδιάδα, ἧτις εἶναι πλευσία εἰς ποικίλα πολύτιμα προϊόντα, ὥστε ἂν εἰς ἐν τούτων ὑστερῇ κατὰ παραγωγὴν ἢ κατανάλωσιν, οὐδὲ ὅπως ἢ ἐλάχιστα ἐκ τούτου ἡ ἀγορά μας δύναται νὰ ἐπιρροασθῇ, διότι τὸ ἐλαττούμενον ἀναπληροῦται ὑπὸ ἄλλου ἀφρονουόντος, κατελήγομεν δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἀπερικέπτως ὁ ἐπιστεῖλας ἐπέστειλεν, ὅσα ἐπέστειλε, διότι ἂν τυχόν ταῦτα ἠδύνατο νὰ γείνωσι πιστευτὰ παρὰ ταῖς μετ' ὧν οἱ ἐν Καλαμῶν ἐμποροὶ συνηλλάσσοντο, ἠδύνατο νὰ μειώσωσι τὴν πίστιν τῆς Ἀγορᾶς μας, ἧτις ἐκ τούτου τότε ὅπως ἠδύνατο νὰ ὑποστῇ κλονισμόν.

Δυστυχῶς μετ' ὅλα ταῦτα, ἐπειδὴ ἐν Ἑλλάδι οἱ Δημοσιογράφοι καὶ οἱ τῶν Ἐφημερίδων Ἀνταποκριταὶ μόνον τὴν πολιτικὴν ἐννοοῦμεν πρὸς πάντας νὰ ὑπηρετήσωμεν, ἀπέναντι δὲ τούτου πᾶν ἄλλο παρορῶμεν ἐξ ἀπερισκεψίας ἢ ὀπισθοδρομικῶς, ἐπιπέτῳ ἐντεῦθεν Ἀνταποκριτῶν τῶν Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων πραινέσεις μας δὲν ἔτυχε τῆς ἀρμοζούσης προσοχῆς, πολλὰς δὲ ἐκτοτε εἶδόμεν καὶ βλέπομεν καθ' ἑκάστην Ἀνταποκρίσεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος καὶ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γεγραμμένας πνεύμα. Τοῦτο ὅμως εἶναι λυπηρόν, καὶ ἐπιβλαβὲς δὲ δύναται ν' ἀποβῇ ἴσως εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἐμπόριον, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι οἱ μακρὰν τῶν Καλαμῶν βιοῦντες ἀνταποκριταὶ καὶ ἄλλοι, μετ' ὧν ἡ Ἀγορά μας ἔχει συναλλαγὰς, ἐκάνοντι τὸ μέτρον τῆς πρὸς τοὺς ἐνταῦθα Ἐμπόρους πιστεῶς τῶν ἐκ τῶν Ἀνταποκρίσεων τῶν Ἀθηναϊκῶν φύλλων. Εὐτυχῶς ἡ ἐμπορικὴ πίστις ἐπὶ ἄλλων βασίζεται βάσεων καὶ ἐντεῦθεν μικρὸς ὁ κίνδυνος, ἐλάχιστη δὲ καὶ ἡ ζημία. Ἐπειδὴ ὅμως αἱ τοπικαὶ Ἐφημερίδες ἔχουσι πρὸς τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἐκδίδονται καὶ δι' οὗ συντηροῦνται, καὶ καθήκοντα πρὸς αὐτόν, ἡ δὲ «Λαϊκὴ» τοπικὸν κυρίως ἔχουσα προορισμὸν καὶ τὰ τοῦ τόπου ἰδίᾳ συμφέροντα ὑπηρετοῦσα, ἐννοεῖ νὰ μὴ ὑστερῇ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ τῆς ὅταν παρέχεται ἀφορμὴ καὶ εὐκαιρία πρὸς τοῦτο, ἧδη δὲ ἐπανειλημμένως τῇ ἐδόθη ἡ ἀφορμὴ αὐτῇ, καθήκον ἐπιβεβλημένον ἐκ τῆς θεωρεῖ νὰ μὴ ἀφίσῃ νὰ παρέλθῃ ἢ παρουσιασθεῖσα εὐκαιρία κυρίως ὅπως περιστείλῃ τὴν ἀμετροπέειαν, ἵνα μὴ τι χεῖρον εἴπωμεν, τῶν ἐντεῦθεν Ἀνταποκριτῶν Ἐφημερίδων καὶ ὅπως πείσῃ αὐτοὺς ἵνα εἰς τὸ μέλλον ἐν ἄλλῳ σταδίῳ ἐπιζητήσωσι τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν

πολιτικῶν αὐτῶν πεποιθήσεων ἢ συμφερόντων.

Οὕτω σήμερον ἐν νέον θὰ προσθεσώμεν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ μας ὅτι τὸ Ἐμπόριον τῶν Καλαμῶν ἀφόβως καὶ ἀβλαβῶς θὰ διαλάσῃ μέσω τοῦ οἰκονομικοῦ κλύδωνος, ὅστις ἐνέσκηψεν ἐν ὅλων τῶν τοῦ Κράτους Ἐμπορικῶν κέντρων, ἐπιχείρημα, ἀλλ' ἂν καὶ ἐν ἰσχυρότατον ὅπως. Εἶναι τοῦτο ὅτι ἡ ἀγορὰ Καλαμῶν εἰς μόνον τὸ διάστημα ἐνός μηνός, τοῦ καὶ δυσχερεστεροῦ ὅλων, ὅστις εἶναι ὁ παρελθὼν Ὀκτώβριος, κατέβαλεν εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ ἐνταῦθα Ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πλεονοῦς ἐνός εκατομμυρίου. Τοῦτο ἀρκεῖ ἂν δὲ προσθίσωμεν ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μηνός τούτου ἐλάχιστα εἰγένοντο Γραμματίων διημαρτυρία, νομίζομεν ὅτι δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ προσθεσώμεν οὐδὲ λέξιν ὅπως ἀποδείξωμεν τὸν ἰσχυρισμὸν μας ὅτι ἡ Ἀγορὰ τῶν Καλαμῶν διατελεῖ ἐν σχετικῶς ἀνιήρᾳ καταστάσει, τὸ Ἐμπόριον αὐτῆς διενεργεῖται ἐπὶ ἐόρων βάσεων καὶ οὐδεὶς φόβος ὑπάρχει οὐδὲ τώρα, οὐδ' ἐν ἐγγύτερῳ μέλλοντι νὰ διατρέξῃ κίνδυνον τὰ εἰς αὐτὴν ἐμπειστευμένα ξένα κεφάλαια.

Πρὶν ἢ ὅμως πεδάνωμεν τὸ παρὸν ἄρθρον δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν ν' ἀναγράψωμεν ὅτι εἰς τὴν αἰσίαν ταύτην διὰ μέσον τῆς οἰκονομικῆς τρικυμίας διαλάσῃ τῆς Ἀγορᾶς μας οὐκ ὀλίγον συνετέλεσε καὶ τὸ ἐνταῦθα Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Διευθυντὴς αὐτοῦ κ. Ἀλέξιος Συρμόπουλος, ὅστις διὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν ὀξυδερκειᾶς καὶ ὀρθόφρονος παρατηρητικότητος καλῶς ἔχει σταθμίσει τὰς οἰκονομικὰς τῆς ἀγορᾶς μας δυνάμεις καὶ ἀκριβέστατα ἔχει διαγνώσει τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν μελῶν, ἐντεῦθεν δι' ἐπέισθη ὅτι τὸ τῆς Τραπεζῆς χρέμα οὐδένα διατρέχει κίνδυνον, δὲν ἐδίστασε πᾶσαν νὰ παράσχῃ τῷ ἐνταῦθα καὶ τῷ ἐν Μεσσηνίᾳ Ἐμπορίῳ εὐκολίαν, οὐ μόνον οἷον δῆποτε δεχόμενος ἀπέναντι τῶν διὰ γραμματίων ὀφειλομένων κεφαλαίων ποσοστὸν προσφερομένον παρὰ τυχόν μὴ εὐκλυνομένων εἰς τὴν τοῦ ὄλου καταβολὴν ὀφειλετῶν, ἀλλὰ καὶ ἄλλως τὰς προσκαιροὺς ἀνάγκας τῶν ἐμπόρων ἐξοικονομῶν. Οὕτω δὲ πράξας οὐ μόνον ἀπέδειξε τὸ Ὑποκατάστημα ὄντως εὐεργετικὸν ὑπὲρ τοῦ τόπου, πλεῖστον μάλιστα ἐνεκα τῶν ὑφισταμένων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ συμφέροντα αὐτοῦ ἐξυπηρέτησε, διότι καὶ ζημίας οὕτως ἀπέφυγε τοῦτο καὶ νέα προσεπορίσθη κέρδη. Μεγάλην ἐντεῦθεν ἡ Ἀγορὰ ὀφείλει τῷ κ. Συρμόπουλῳ εὐγνωμοσύνην, τὴν ἠθηκὴν δὲ ταύτην ὀφειλὴν αὐτῆς ἡμεῖς πληρώνοντες τῶν ἐκφράζομεν σὺν τοῖς συγχαρητηρίοις ἡμῶν καὶ εὐγνώμονας εὐχαριστίας ἐκ μέρους τῆς Ἀγορᾶς μας.

Ἐκ τῆς οἱ Καλαματιανῶν ἐνέμει ἀν' ὅπισθε, ἐγγράφον τὸ ὅτι στίσι τους ἐκεῖ ἐν τῇ Καλαμάταν. Τὸ πρῶτον δὲ τὸ ὄνομα Καλαμάτα εὑρίσθαι ἐν τῷ Livre de la Conquete (Calamate) καὶ ἐν τῷ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου αἰῶνος αἰθῶνος ποιηθέντι Χρονικῷ τοῦ Μωρέως. Κατὰ τὸν 11^{ον} αἰῶνα εὑρίσκωμεν αὐτὸ τὸ μὲν παρὰ Γεωργίῳ τῷ Φραντζῆ, ἀπαξ δὲ παρὰ Λαονίκῳ Χαλκοκονδύλῃ (σ. 471 Bonn. «Καλαμάτην πόλιν τὴν ἐν Μεσσηνίᾳ»), πολλάκις δ' ἐν ταῖς ἐκθέσεσι περὶ τῶν πρὸς τοὺς Τούρκους πολέμων τῷ 1465—6, ταῖς ὑποβληθείσαις εἰς τὴν Βενετικὴν σύγκλητον, ὡς ἐδημοσίευσεν ὁ Σάββας ἐν Μνημείοις τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας τ. σ' σ. 1κς'. Εὑρίσθαι δὲ καὶ παρὰ τῷ Σχολιαστῇ τοῦ Πτολεμαίου (Γ', 16, 22) «Θαλάμη ἢ νῆσος Καλαμάτα», ἀλλ' ἀγνωστον πότε ἐγράφη τὸ σχόλιον τοῦτο.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1893.

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Η ΑΓΟΡΑ ΜΑΣ

Λαθόντες ἀφορμὴν ἐκ τινος ἐντεῦθεν ἀνταποκρίσεως πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις «Καιροὺς» κατὰ Σεπτέμβριον μῆνα, ἐν ἧ σὺν ἄλλοις ἐλέγετο ὅτι ἡ κατάστασις τῆς ἀγορᾶς μας ἦτο τοιαύτη, ὥστε πολλοὶ τῶν πρὸς θεωρουμένων ἐνταῦθα μεγαλεμπόρων διέτρεχον κίνδυνον χρεωκοπίης, ἐδημοσίευσάμεν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 12 φύλλῳ τῆς «Λαϊκῆς» ἄρθρον